ים א מיי׳ פ״ח מהל׳ גירושין הלכה ו ופ״ד

הלי ג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סיי קכד סעיף ב: ב מיי פ"ח מהלכות

שם טוש"ע אה"ע סי' קמג סעיף כ:

ג מיי׳ שם טוש״ע שם

בג ה מיי׳ פ״ד מהלי סוכה הלכה ה

טוש"ע א"ח סי׳ תרל סעיף

. ר ןמיי' פט"ז מהל' שבת :סלי כדן

תורה אור השלם

ו. כִּי יִקַּח אִישׁ אִשְּׁה וּבְעָלָה וְהָיָה אָם לא

תמצא חו בעיניו כי מצא

ספר בֹּנִיעׁע וֹנְעוֹ בִּיֹּנִים כַּשׁ מֻרְנִת בַּכָּר וְכַתַב לְּשִּ הַיִּבְּּאַ נֵּוֹ בְּצִינָּיו כִּי כִּיְּצָּא

רבינו חננאל

הא דקתני אין כותבין גיטי נשים על מי שיש

בו רוח חיים או על מי

שהוא אוכל. דדייה מספר.

ורבנן דוחים הכי, אי הוה כתיב וכתב לה בספר,

הוה שמעינן מינה האי

או אילן או חיצת קנים

גידון משום דיומד, ושני, התם [נמי] דעביד בהוצא

ודפנא. ת"ש מהא דתנן רוכנא. זו ש פווא דונק בסוף עירובין אילן המיסך על הארץ, אם [איץ] נופו

גבוה מן הארץ ג' טפחים

גבורו כן הארץ ג' טפורם מטלטלין תחתיו. ומשני התם נמי דעביד בהוצא

ודפנא. אי הכי מחיצה מעליא היא, אמאי אמר

רב הונא בריה דרב יהושע התם, אין מטלטליז בתוכו

ושלחה מביתו:

פט"ז מהלי

שבת הלכה טו סמג עשין א טוש"ע א"ח סי' שסב סעיף א:

מעיף כא: כב ד מיי' פט"ז

גירושיו הלכה יא סמג

בר:

ל) עירובין טו:, ב) ג"ו שם וגיטין כא:, ג) קדושין

ה. ד) עירוביו טו: וגיטיו

טא, ז) פירופן טו. [גיטן כא: קידושין ג: ה. יד.], **ה**) [עירופין טו: יומא יג.

קרושין ה.] גיטין פג:, ו) עירובין טו., ו) שס ודף יט:, ה) עירובין טו. לט:, ע) ג"ז שס: ע"ש,

י) בס"א: ודאי, כ) [נ"ל אביה], () [עי תוספות

עירוביו טו: ד"ה ע"מו.

הנהות הב"ח

(**ה**) תום' ד"ה בכתיבה וכו'

הרי עשויה בידי אדם. דרוח זה בידי אדם בא: ספר. וכתב לה ספר כריתות: אין לי אלא ספר. קלף: מניין לרבות כל דבר. לכותבו עליו כגון לוח עץ ועלה זית: וכחב מכל מקום. דמלי למיכתב ונתן בידה ספר כריתות: אי הוה כתב. וכתב לה כריתות

הוא: השתח דכתב ספר. אין זה קלף ואין הכתוב מדבר שיהא נכתב עליו אלא דברי הגט קרוי ספר ספירת דברים כריתות דברים שיהו כורתין . ומפרידין ביניהן: **ורבנן**. כיון דספר לאו קלף הוא האי וכתב לה לא אנטריך לרבות כל דבר דמהיכא תיתי לך לייחד דבר לכתיבתו דאילטריך לאשמועינן שכל דבר כשר לך: ואינה מתגרשת בכסף. ליתן לה כסף לשם גירושין ולומר הרי את מגורשת בו כדרך שנתן בקידושין ואמר הרי את מקודשת בו: ואיתקש יליאה להויי. ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר (דברים כד): מה הוייה. כשמהווה עלמה לאיש אפשר בכסף כדנפקא לן בקידושין (דף ב.) קיחה קיחה משדה עפרון: מספר כריסות. מדסמך כריתות לספר: לדבר הכורת. שתהא ספירת דברים כורתת ביניהם ולא יהא תנאי האוגדם יחד: אין זה כריתות. דכל ימיה קשורה בו שמחמתו לריכה לעמוד שלא לילך: הרי זה כריתות. דיכול לבא לידי הפרדה לסוף שלשים הלכך מעכשיו מותרת לינשה מן התורה: מכרת כריתות. דמלי למיכתב ספר כרת: מתבר' בין אילנות. בארך ולא סמכה עליהן אבל הן דופנותיה: גבז' שאינה יכולה לעמוד ברוח מלויה. שהרוח מוליכה ומביחה: בקשין. אילנות זקנים ועבים: הא איכא נופו. שהולך ובא ופעמים שאף הנוף מן הדופן: דעביד ליה. אורג הנוף כמין מחילה שלא יניענו הרוח: לחשתמושי בחילן. להניח עליו כליו: היה שם. בפסי ביראות קאי היה באחת הפיאות אילן שעוביו אתה לכל לד: או גדר. מרובע אמה על אמה. כל גדר סתם של אבנים הוא ולריך שיהא אמה על אמה כדי לחלקו לשתי מחיצות אמה למזרח ואמה ללפון או לדרום: דיומד. ב' עמודים שהיו מחיצה לכאן ולכאן שבכך הקילו חכמים

אלא עליהם: המיסך על הארץ. נופו גדול מאד וראשי הנוף כפופין סביב על הארץ: מטלטלין החסיו. דאמרינן לבוד ומחילה זו גבוהה עשרה מבפנים שהנוף ארוך הוא ובגובה האילן הוא: אי הכי. דעשויה בידים היא וראויי לדור תחתיה ולשמור שדה עשאה וכיון דמוקף לדירה הוא: ליטלטל בכוליה. כלומר יטלטל בו כל כמה שהוא גדול אלמה אמר רב הונא אין מטלטלין בו כלל

המגילה למפרע (מגילה דף כ.) דדריש ולא מוהלין אלא ביום מדכתיב וביום השמיני ימול ובפרק ר"א אם לא הביא (שבת דף קלב. ושם) מפיק ליה מבן שמונת ימים ולא לילות וביום מוקי לה ביום אפילו בשבת: צוד מנת שלא תדבי דבית אביך דעודם אין זה בריתות. תימה והא אם מת © (אביו) לא חשיבה תו בית © (אביו) כדתנן בנדרים פרק השותפין (ד' מו.) קונם לביתך שאיני נכנס שדך שאיני לוקח מת או שמכרו לאחר מותר וי"ל דבית אביו קרויין כל יוצאי חלציו של אביו ואע"פ שמת כדאשכחן גבי תמר שהיתה בחו של שם וכתיב (בראשית לח) שבי אלמנה בית אביך וכבר מת אביה כדמוכחי קראי⁰: **רארדד** מברת בריתות נפקא. קשיא לרבינו תם דבפ' המגרש (גיטין דף פג:) קאמר על רבנן דרבי אליעזר כרת כריתות לא דרשי ור' יוסי הגלילי בכלל דרבנן ויש לומר דלא קאמר לא משמע ליה אלא לא דריש לההיא דרשה: דהא איבא נופו דעביד לה בהוצא ודפנא. מימה דנפרק קמא דעירונין (דף טו.) דאמר רבא מחילה העומדת מאליה לא שמה מחיצה ופריך מהכא ומשני בשנטעו מתחלה לכך הא על כרחך מוקמי לה הכא דעביד ליה בהוצא ודפנא ותו לא צריכין לנוטעו מתחלה לכך וי"ל דבין הכא בין התם דייק משום דמשמע ליה דאיירי בכל ענין בין היכא דהוי רוב הדופן מעץ האילן הקשה שאין הולך ובא ברוח בין הוי רוב הדופן מן הנוף ופריך התם מן הקשה והכא פריך מן הנוף והא דפריך הכא אי הכי מאי למימרא ולא משני דאשמעינן מחילה העומדת מאליה שמה מחילה ולא נטעו מתחלה לכך דכך הוא מסקנא דהתם דכולהו מודו במחילה לא חשיב זה חידוש משום דקיימא לן כאביי בלחי העומד מאיליו דשמיה לחי וכל שכן מחילה:

הונא בריה דרב יהושע שאין ממלמלין בו

תלמוד לומר וכתב לה מבל מקום. וא"ת אימא וכתב כלל ספר פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט ועוד האמר בסוטה בפרק היה מביא (ד' יו.) אין כותבין לא על הלוח ולא על הנייר ולא על הדיפתרא אלא על המגילה שנאמר בספר

הרי עשויה בידי אדם: מאמר מר משום רבי יוםי הגלילי אמרו אף אין כותבין עליו גיטי נשים מ"ט דר' יוםי הגלילי דתניא 10 בפר אין לי אלא ספר מנין לרבות כל דבר תלמוד לומר וכתב לה מכל מקום אם כן מה ת"ל ספר לומר לך מה ספר דבר שאין בו רוח חיים ואינו אוכל אף כל דבר שאין בו רוח חיים ואינו אוכל ורבנן אי כתב בספר כדקאמרת השתא דכתיב ספר לספירת דברים בעלמא הוא דאתא ורבנן האי וכתב מאי דרשי ביה ההוא מיבעי להוֹ יבכתיבה מתגרשת ואינה מתגרשת בכסף ס"ד אמינא הואיל ואיתקש יציאה להויה מה הויה בכסף אף יציאה בכסף קמ"ל ורבי יוםי הגלילי האי סברא מנא ליה מספר כריתות נפקא ליה יספר כורתה ואין דבר אחר כורתה ואידך ההוא מיבעי ליה לדבר הכורת בינו לבינה כדתניא ∞יהרי זה גיפִיך עָל מנת שלא תשָתי יין יועל מנת שלא תלכי לבית אביך לעולם אין זה כריתות כל שלשים יום הרי זה כריתות ואידך מכרת כריתות נפקא ואידך כרת כריתות לא דרשי: מתני התנושה סוכתו בין האילנות והאילנות דפנות לה כשרה: גמ' אמר רְב אָחא בר יעקב יכל מחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה אינה מחיצה תנן ההעושה סוכתו בין האילנות והאילנות דפנות לה כשרה והא קאזיל ואתי הכא במאי עסקינן בקשין והאיכא נופו דעביד ליה בהוצא ודפנא אי הכי מאי למימרא מהו דתימא ניגזר דלמא אתי לאשתמושי באילן קמ"ל ת"ש היה שם אילן או גדר "או מחיצת הקנים נידון משום דיומד התם נמי משום דעביד ליה בהוצא ודפנא ת"ש יאילן המיםך על הארץ אם אין נופו גבוה מן הארץ שלשה מפחים מטלטלין תחתיו אמאי הא קא אזיל ואתי התם נמי דעביד ליה בהוצא ודפנא אי הכי ניטלטל בכוליה אלמה אמר רב

והכא נמי כתיב ספר והכא נמי הוה ליה למיפסל כל דבר חוץ ממגילה ואין לחלק בין ספר לבספר ועוד

יאמרו כסף מכנים כסף מוליא יאמרו סניגור יעשה קטיגור ומ"מ לאביי נמי אילטריך וכתב לה שבכתיבה מתגרשת ולא בחלילה דבריש מסכת קדושין (ד' ג:) דריש לה מספר (א) כורתה ואין דבר אחר כורתה וההיא דרשה כרבי יוסי הגלילי היא כדמשמע הכא וקנת תימה דלא נקיט התם לענין חלינה הך דרשה דכתב דהויה

כרבנן וי"ל דאורחא דהש"ם הכי בכל דוכתה להביה דרשה הפשוטה לכחורה כדחשכתן פרק החובל (ב"ק דף פו.) דמייתי שבח נעורים לאביה גבי חבלה ובריש קדושין (דף ג:) משמע דבנעוריה בית אביה בהפרת נדרים כתיב וכן בפרק אחד דיני ממונות (סנהדרין דף לד:) ובפרק בא סימן (נדה דף נ. ושם) דדרים נגעים אין רואין אותן אלא ביום מביום הראות בו בשר חי יטמא כדאביי דפרק קמא דמועד קטן (דף ח. ושם) ושביק דרשה דרבא דדריש דכתיב לי ולא לאורי וכן פרק הקורא את

דהכא נמי אמרינן ורבנן נמי אי כתב בספר כדהאמרת משמע שאז היה לו לרבות כל דבר שחין בו רוח חיים וי"ל דגבי סוטה דכתיב (במדבר ה) וכתב את האלות בספר הוה כלל ופרט אבל הכא ונתן בידה חזר וכלל אע"ג דבברייתה לה מייתי כללה בתרא דכוותה אשכחן בפ״ק דקדושין (ד' כא:) דקתני בברייתא אין לי אלא מרלע מניין לרבות הסול והסירה והמקדח והמכתב ת"ל ולקחת לרבות כל דבר הניהח ביד ומוכחה הסוגיה דמכלל ופרט וכלל דריש דונתת באזנו ובדלת חזר וכלל: מה ספר שאין בו רוח חיים. נפ׳ נכל מערנין עירובין דף כז:) גבי מעשר שני דכתיב בבקר ובלאן נקט לד של פרי מפרי וגדולי קרקע ולעיל בפ"ק (ד' יא:) נקט מה חגיגה דבר שאין מקבל טומאה וגידולו מן הארץ בכל אחד כפי מה שדומה לחכמים ענין הראוי לו: לרבנן האי וכתב מאי עביד דיה. אף ע"ג דאינטריך לשמה תרי קראי כתיבי וא״ת ולרבי יוסי הגלילי אמאי לריכי תרוייהו דמההיא דלשמה דרשינן שפיר כלל ופרט ויש לומר דבפ' המגרש (גיטין ד' פו.) דרשי׳ וכתב לה ולא לה ולחברתה: בכתיבה מתגרשת ואינה מתגרשת בכסף. הך דרשה לרבא אבל לאביי נפקא ליה מסברא בריש קדושין (ד׳ ה.)

סברא, השתא דכתיב ספר, לספירת דברים בעלמא הוא דאתא כו'. ואידך מכרת כריתות כו', פי' היה לו לכתוב וכתב לה ספר כרת, מאי טעמא כתיב כריתות כו׳. ואידך . ברת כריתות לא משמע ליה, כלומר טעם אחד הוא. אמר רב אחא בר יעקב כל מחיצה שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה, אינה מחיצה. ואקשי עלה ממתניי . דתנן העושה סוכתו בין דונן העושה סוכונו בין האילנות והאילנות דפנות לה כשרה, והני ניידי ואזלי ואתו. ומשני באילנות ואתו. ומשני באילנות חזקים וקשים דלא ניידי שנינו, ונופה עביד ליה בהוצא ודפנא, כלומר נועץ הוצא ודפנא וקושר הנוף בהן כדי שלא יהא מתנודד והולך ובא. והאי קמ״ל, דלא חייש דילמא אתי לאשתמושי באילן המחובר לקרקע. ת"ש מהא דתניא גבי פסי ביראות, היה שם גדר

בספר כדקאמרת דהאי ספר קלף

דריש לה מספר כריתות ספר כורתה ואין דבר מוסף רש"י ספר. וכתב לה ספר כריתות, ספר משמע קלף כדכתיב (ירמיה לו) ואני כותב על הספר בדיו, והדר קרי ליה מגילה כדכתיב (שם) אחרי שרף המלך את המגילה (עודוריו מו:). מגיז לרבות כל דבר. שיכתונ הגט עליו (שם). וכתב לה מכל מקום. מדלה כתב ונתן ספר כריתות בידה (גיטיו כא:). אי כתב יכתוב בקלף ומלית למימר דכי רבי מוכתב לה דומיא דקלף הוא דרבי (שם) אי הוי כתיב וכתב לה כריתות בספר. הוה משמע מגילה, אבל השתא דכתיב ספר, האי ספר ספירת דברים הוא. והכי משמע וכתב לה דברי כריתות, אבל לא קבע לו מקום לכותבו וממילא משמע בכל מקום שירצה יכתבנו (ערובין טו:). האי וכתב מאי דרשי ביה. לדידהו לא אנטריך לרבות כל דבר, שהרי לא קבע הכתוב נח חנטרין נרבות כנ זכר, שהרי לא קבע הכתוב דבר לכתיבתו ומונתן ספר שמעינן כריתות

. שמעינן (גינ כיון דספר לו זשריי שנט כיון לספו להו קלף משמע, ממילה הה לה קבע ליה קלף ובכל דבר משמע, ולמה ליה למכתב וכתב לרבות כל לכמוב ספר כריתות (ערובין שם). ואינה מתגרשת בכסף. א הוא בור בווגגו שוו בבסך. אם אמר לה הילך פרוטה והתגרשי לי בה (גיטין שם). ואיתקש יציאה להריה. והיתה לאיש אחר, סיינו קדושין (ערובין שם) שמהוה נהן עלמה לבעל (גיטין שם). לדבר הכורת בינו לבינה. שלא יטיל תנאי בגט שיקשרם יחד אלא דברי הבדלה יהו חנת דברי הבדנה יהו (ערובין שם) שלא יהא בו תנאי המקשרם יחד אלא תנאי הכורת ומבדיל ביניהם (גיטין שם). לעולם אין זה כריתות. שכל ימיה היא נאגדת בו לקיים מנאי זה מחמתו (קדושין ה.). דהא כל ימיה קשורה ה). דסם כנ יתיה קשורה בו שמחמחו היא נמנעת מלשחות יין, וחנאי זה מלוי והולך לעולם ואין זה הבדלה, אבל מכאן ועד שלשים יום הכי זה כרימות שלשים יום הכי זה כרימות מיד. שהרי דברי הבדלה הו לסוף שלשים יום ומותרת מיד לחיש אחר (ערובין שם)

דהיא מקיים מנאו ומלך, שאפשר דברים הללו לבא לידי הבדלה (קדושין ה.). מכרת כריתות. זהוה

במשמע ספר כורסה, והך דרשא אחרימי מיימורא דלישנא (שש). או מחיצת הקגים. חילה הקנים קנים מחוברים, חילה שהיו נטועים כסדר מחילה (ערובין שו. דגירסת חיצת) שעשאן לכאן ולכאן ולכאן ולכאן ולדוע (שם ישו.). דיו ביו ערובין עמוד אחד לכל מחילה כ' אמות עומד, אמה מכאן ואמה מכאן (שם שו.). אילן המיסך על הארץ.
דיו עמודץ, עמוד אחד לכלה כשנים, שעשאו כמרוב וטעה אחד ממחילומיו לדרום ואחד למערב, דכי עביד ד' דיומדין לד' הפאחת יש לכל מחילה כ' אמות עומד, אחר ממחילומיו לדרום המוף בפחות מג' לקרקע, ועיקרו במקום שמחובר לאילן גבוה עשרה (שם שה). מטלטלין תחתיר. דאמריע לבוד והכי יש כאן מחילה עשרה שם...